

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • شماره: ۴۹۹۵ • ۱۲ صفحه
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترت

دوشنبه ۱۹ آذر ۱۴۰۳ • ۷مادئالثانی ۱۴۴۶ • ۹ دسامبر ۲۰۲۴ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۹۹۵ • ۱۲ صفحه

اذان ظهرتهران ۱۱:۵۷ • اذان مغرب ۱۷:۱۱ • اذان صبح فردا ۵:۳۴ • طلوع آفتاب ۷:۰۳

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirishargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

بیانیه‌خوانی

درخواست نهادهای مدنی و فرهنگی

قانون عفاف و حجاب را ابلاغ نکنید!

در ادامه واکنش‌ها به قانون عفاف و حجاب، چند انجمن فرهنگی دیگر نیز واکنش نشان دادند.

بیانیه مشترک تصویرگران و نویسندگان کودک

انجمن نویسندگان کودک و نوجوان و انجمن تصویرگران ایران خطاب به مسئولان درخواست کردند: «قانون عفاف و حجاب را ابلاغ نکنید!».

این دو انجمن در بیانیه‌ای از همه مسئولان خواستند صدای فرهیختگان، متخصصان و دلسوزان میهن و فرزندان عزیز میهن را بشنوند و از ابلاغ و اجرای قانون موسوم به عفاف و حجاب خودداری کنند. در این بیانیه که با عنوان «کودکان و حجاب خودداری کنند، به آنها آسیب نزنیم!» صادر شده است، با اشاره به آسیب‌هایی که اجرای این قانون و مجازات‌های درج‌شده در آن به کودکان و خانواده‌ها و جامعه خواهد زد، از مسئولان دعوت شده به‌جای مجازات و جریمه و زندان، زبان دوستی و محبت و مدارا با مردم و کودکان و نوجوانان بشناسیند. در بخش دیگری از این بیانیه آمده است: «هیچ قانونی نمی‌تواند کودکان را مجرم به شمار بیاورد. جرم‌انگاری رفتار کودکان عواقب تلخ و ناگوار برای کودک، خانواده و جامعه در پی دارد. آیا مدافعان قانون مدعی حمایت از خانواده، می‌دانند انتشار اخبار اجرای چنین قانونی و اعمال این مجازات‌های عجیب به روحیه بسیاری از کودکان و خانواده‌های آنان چه آسیبی خواهد زد؟».

قانون علیه قانون

موج گسترده مخالفت با قانون عفاف و حجاب از سوی شخصیت‌ها، نهادهای مدنی و صنفی، ابعاد گوناگون مشکلات، معایب و خطرات این قانون را برجسته کرده است. انجمن صنفی «روزنامه‌نگاران استان تهران» نیز به عنوان نهادی که وظیفه‌اش پاسداری از حقوق رسانه‌ها و آزادی بیان است، مخالفت خود را با این مصوبه که نقض آشکار حقوق اساسی مندرج در قانون اساسی است، اعلام می‌کند. در بخش دیگری از این بیانیه آمده است: «به‌ویژه تبصره ۵ ماده ۴۲ این قانون، رسانه‌ها و مطبوعات را از انتشار مقالات، یادداشت‌ها و گفت‌وگوهایی که به پرونده‌های مرتبط با قانون حجاب می‌پردازند، منع کرده است. این محدودیت آشکارا نقض حقوق اساسی رسانه‌ها و شهروندان محسوب می‌شود و فضای ناامید برای روزنامه‌نگاران را تشدید می‌کند. افزون بر این، موجب کاهش اعتبار رسانه‌های رسمی داخلی و ضربه‌ای جدی به مرجعیت رسانه‌ای آنها خواهد شد. چنین شرایطی نته‌ها از انتشار اطلاعات جلوگیری نمی‌کند، بلکه این محتواها از طریق منابع غیررسمی و با خطرات بیشتر به دست مخاطبان خواهد رسید.»

در این بیانیه تاکید شده است: این مصوبه صریحا با اصل ۲۴ قانون اساسی که بر آزادی مطبوعات و نشریات تاکید دارد، مغایرت دارد و همچنین آزادی دسترسی به اطلاعات را که حق مسلم شهروندان است، نقض می‌کند. در قوانین موجود، اعمال محدودیت بر رسانه‌ها تنها با تصمص شورای عالی امنیت ملی ممکن است و محدودیت‌های گسترده این قانون از مبانی قانونی برخوردار نیست. علاوه‌براین، اصل ۹ قانون اساسی تصریح می‌کند که هیچ نهادی حق ندارد حتی با وضع قوانین و مقررات، آزادی‌های مشروع را سلب کند. اجرای این قانون در واقع یکی از مهم‌ترین اصول قانون اساسی و نتیجه دهه‌ها تلاش و مبارزه مردم ایران برای تحقق آزادی را نقض می‌کند.

انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران با تاکید بر حقوق اساسی و طبیعی زنان و مردان جامعه و حقوق قانونی رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در دسترسی آزاد به اطلاعات، از مسئولان عالی‌رتبه به‌ویژه رئیس مجلس شورای اسلامی، می‌خواهد که با توقف ابلاغ این قانون، از نقض آشکار قانون اساسی جلوگیری کنند.

انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران با جدیت بر لزوم صیانت از آزادی بیان، حقوق اساسی و احترام به قانون اساسی تاکید دارد.

در نوروز سال ۱۳۸۲، وقتی نیروهای آمریکایی بعد از یک پیاده‌روی دو هفته‌ای و بدون مقاومت جدی ارتش عراق به بغداد رسیدند، به جز سقوط صدام و شکل‌گیری دولت جدید عراق، پایه‌گذار شکل جدیدی از سلفی‌گری در منطقه شدند که چهره جدید خود را در گروه‌های خلق‌الساعه‌ای نشان می‌داد که بعدها ذیل پرچم سبانه‌نگی گرد هم آمدند که پرچم تشکیلاتی شد که خود را «دولت اسلامی عراق و شام» یا به اختصار داعش می‌خواند. داستان شکل‌گیری داعش با توجه به آنچه این روزها در سوریه در حال وقوع است، می‌تواند درس‌آموز باشد و البته شباهت‌های رویدادهای امروز، با آنچه قریب به ۲۰ سال پیش در منطقه درک‌رفت نگران‌کننده هم احتمالا خواهد بود. بگذریم و بپردازیم به روایت آنچه گذشت. پس از سقوط صدام حسین، یکی از اصلی‌ترین چهره‌های القاعده، ابومصعب الزرقاوی_گروهی موسوم به «التوحید و الجهاد» را در عراق تأسیس کرد که بعدها با گروه تکفیری دیگری به نام جماعت توحید ادغام شد و به این ترتیب شبکه القاعده عراق شکل گرفت.

این پایان کار نبود. بعد از کشته‌شدن زرقاوی در سال ۱۳۸۵، القاعده عراق با برخی گروه‌های سنی و البته بعضی‌های بازمانده از دولت صدام حسین ائتلاف کرد و «مجلس شورای مجاهدین» عراق را در استان سنی‌نشین انبار، شکل داد که این ائتلاف، هسته اولیه گروه موسوم به «دولت اسلامی عراق» شد. ابویوب مصری و ابوعمر و بغدادی، دو رهبر اصلی دولت اسلامی عراق در سال ۱۳۸۹ کشته شدند و دو ماه بعد راهیم عواد ابراهیم البدری السامرائی معروف به «ابوبکر بغدادی» جایگزین آنها شد. معرف حضورتان که هست؟ اما کمی آن‌سوتر از عراق، یعنی در خاک سوریه نیز اتفاقات مشابهی در حال وقوع بود. احمد حسین الشرحب با نام مستعار «ابومحمد الجولانی» یکی از امیران القاعده بود که در سوریه و در زمان درگیری‌های داخلی سال ۲۰۱۱، تشکیلات القاعده در این کشور را با نام «جبهه‌النصره» هدایت می‌کرد. این گروه با ساختاری برگرفته از سلسله‌مراتب فرماندهی القاعده، به‌سرعت

هم‌زمان با شروع به‌کار پردیس مسافربری شرق تهران، کار مسافرگیری با انتقال دفاتر تعاونی‌های مسافربری به این مکان نیز از شنبه ۱۷ آذر مطابق اعلام قبلی آغاز شد تا پرونده ترمینال قدیم شرق در تهرانتیرانس پس از ۲۴ سال برای همیشه بسته شود. عکس: پاپنته/نیکزاد، آنا

آنچه گذشت

به وقت شام

امیرسیدین

توانست نفوذ گسترده‌ای در سوریه ایجاد کند. القاعده، در بدو شکل‌گیری جبهه النصره، جولانی را موظف کرد هسته‌های وابسته به این تشکیلات را در سوریه شکل دهد و همین هسته‌های اولیه بودند که با سلسله عملیات‌های مختلف از انفجار مقرهای نظامی تا عملیات‌های انتحاری توانستند جبهه النصره را به یکی از قدرتمندترین نیروهای معارض سوریه تبدیل کنند و به این ترتیب وظیفه‌بال سوریه «دولت اسلامی عراق و شام» را عملا جبهه النصره بر عهده گرفت.

تا اینکه در آوریل ۲۰۱۳، ابوبکر بغدادی رسما از ادغام تشکیلات دولت اسلامی و النصره خبر داد. در بیانیه تأسیس «دولت اسلامی عراق و شام» یا همان داعش به حمایت این تشکیلات از جبهه النصره اشاره کرده و می‌گوید: «زمانی که اهل زمین از یاری مردم شام دست کشیدند، ما جولانی را به همراه جمعی از فرزندان خود فراخواندیم و از عراق به شام اعزام کردیم تا در آنجا به هسته‌های ما بیدار کنند. برای آنان برنامه و راهکار قرار دادیم و با هر چه از بیت‌المال در اختیار ما بود به یاری آنان شتافتیم و با نیروهای کارآموده به یاری آنان برخاستیم.»

این ائتلاف هرچند اساس شکل‌گیری داعش در سوریه و بنیان اولیه آن بود، اما سرکرده جبهه النصره، اواخر جولای ۲۰۱۶ از قطع ارتباط این جبهه با سازمان مرکزی القاعده خبر داده و نام سازمان خود را پس از ائتلاف با

یادداشت

مراقب کانون پرورش فکری باشیم

اکرم کشایی

کارشناس کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

مدتی است دیواره نام کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان بیشتر در رسانه‌ها به چشم می‌خورد و نگرانی‌ها از سرنوشت کانون بیشتر شده است. نگرانی‌ها از طریی به نام «طرح تقویت آموزش و پرورش» است. براساس این طرح تمام دستگاه‌های وابسته به آموزش و پرورش با هم ادغام و در ساختار استانی، تقویت می‌شوند، اما در این‌میان چه آسیبی به کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان می‌رسد؟ با اینکه جزئیات این طرح چندان مشخص نیست، اما به نظر می‌رسد در قدم نخست به نوعی از مرکزیت کانون کاسته می‌شود. به‌عنوان مثال این امکان وجود دارد که سلیقه‌های متفاوت استانی و روش‌های متفاوت هر استان در تخصیص بودجه، بعضی از مراکز کانون را در استان‌ها با مشکلات مالی بیشتری دست به گریبان کند و اداره مراکز کانون نیز سلیقه‌ای شود. کانون هم‌کانون با همه مسائل و مشکلاتی که دارد، برای همه مراکزش در سراسر کشور ارزش یکسان قائل است، اما اگر با مدیر آموزش و پرورش و استانداری روبرو باشیم که اهمیت مراکز کانون را درک نکرده باشند، چه بر سر مراکز کانون آن استان خواهد آمد؟ تردیدی نیست که رفته‌رفته ضعیف و ناکارآمد خواهند شد، بنابراین آنچه بیش از هر چیز به نظر می‌رسد اهمیت دارد، انجام بررسی‌های دقیق کارشناسانه، مشورت با اهل فن و فعالان پیش‌گستوت و دلسوز حوزه کودک و نوجوان و پرهیز جدی از تصمیم‌های شتاب‌زده است. مسائلی پیرامون کودکان و نوجوانان آن‌قدر اهمیت دارند که لازم است در هر طری‌حی که به آنها مربوط می‌شود، نام گروهی از مشاوران متخصص اعم از روان‌شناسان کودک، جامعه‌شناسان، مؤلفان و فعالان این حوزه به چشم بخورد. درست است که تصمیم‌ها را در نهایت مدیران می‌گیرند ولی همه جوانب یک تصمیم‌قیل از اجرائی‌شدن باید نیز ذره‌بین کارشناسان قرار بگیرد. امیدواریم تصمیم‌های مدیریتی در سطح کلان، معطوف به کارکرد و عملکرد مؤثر کانون باشد تا نته‌ها باعث کم‌شدن اثربخشی این سازمان ارزشمند نشود، بلکه حتی از ظرفیت‌ها و تجارب آن برای ارتقای سطح کیفی سازمان‌های مشابه نیز بهره گرفته شود. کانون هم‌کانون نیز به‌عنوان یک شرکت دولتی وابسته به سازمان آموزش و پرورش فعالیت می‌کند. اما شیوه فعالیت‌های خلاقانه و بی‌بديل کانون تفاوت‌نبنیادنی با شیوه مرسوم در آموزش و پرورش رسمی دارد. سال‌هاست که آزمون بین‌المللی پرلز از واقعیت تلخی حکایت می‌کند؛ مدارس در ایران در آموزش سواد

هم‌زمان با شروع به‌کار پردیس مسافربری شرق تهران، کار مسافرگیری با انتقال دفاتر تعاونی‌های مسافربری به این مکان نیز از شنبه ۱۷ آذر مطابق اعلام قبلی آغاز شد تا پرونده ترمینال قدیم شرق در تهرانتیرانس پس از ۲۴ سال برای همیشه بسته شود. عکس: پاپنته/نیکزاد، آنا

شبکه‌خوانی

اسلحه‌سازی

با هوش مصنوعی

آیا پس از انتخاب ترامپ، رویکرد شرکت‌های فناوری تغییر خواهد کرد؟ آیا ساخت اسلحه چه برای برتری بر دیگر کشورها و چه دستیابی به فضا در اولویت قرار خواهد گرفت؟ آیا قرار است شرکت‌هایی که زمانی به نوآوری در عرصه تکنولوژی و برنامه‌نویسی مشغول بودند تغییر سیاست بدهند و از هوش مصنوعی در جهتی دیگر استفاده کنند؟ «کاتیا بگو» جز، کارشناسان سیاست‌گذاری در زمینه ژئوپلیتیک است که تحقیقاتی در اندیشکده چم‌هاوس انجام می‌دهد. او در مقاله‌ای سعی کرده به برخی از این نگرانی‌ها پاسخ بدهد. هرچند در نهایت با وجود ترامپ و ایلان ماسک، تحلیل‌کردن چندان آسان نیست. در شب انتخاب مجدد دونالد ترامپ، ایلان ماسک که قرار است به‌عنوان وزیر «کارآمدی دولت» منصوب شود، در شبکه اجتماعی ایکس به «پایمر لاکي» پیام داد که وزارت دفاع ایالات متحده به شرکت‌های نوآور مانند شرکت او نیاز مبرم دارد تا ساختارهای موجود را متحول کنند. «لاکی» در واکنش بیه این پیام، آینده شرکت خود را در دولت جدید امیدوارکننده دانست و اظهار کرد: «ما در دوره ترامپ عملکرد خوبی داشتیم، در دوره بایدن بهتر

عمل کردیم و فکر می‌کنم اکنون حتی بهتر خواهیم بود». «طرح ۲۰۲۵» که از سوی بسیاری به‌عنوان نقشه راه سیاستی برای دولت آینده در نظر گرفته می‌شود، بر لزوم کاهش مقررات دست‌وپاگیر در فرایندهای تأمین فناوری وزارت دفاع تأکید دارد؛ اقدامی که برای توانایی آمریکا در «مبارزه و پیروزی در جنگ‌های ملی» و حفظ برتری در رقابت با چین ضروری قلمداد می‌شود. این تلاش‌ها نته‌ها انحرافی از رویکرد دولت‌های پیشین نیستند، بلکه ادامه‌ای طبیعی بر آن سیاست‌ها محسوب می‌شوند. ایده‌ای که هژمونی ایالات متحده را براساس حفظ برتری فناوری بر رقبا تعریف می‌کند، سال‌هاست که در مرکز تفکر استراتژیک این کشور جای دارد. این نگرانی همچنان بزرگ‌ترین اگرچه ارتش آمریکا همگنان بزرگ‌ترین نیروی نظامی جهان به شمار می‌آید، اما توانمندی‌های آن در حال تحلیل‌رفتن است. در نتیجه، وزارت دفاع ایالات متحده طی دهه گذشته بارها از «سیلیکون‌ولی» دعوت کرده است تا فناوری‌های پیشرفته خود را در خدمت نیازهای نظامی قرار دهد. برای شرکت‌هایی که در این حوزه فعالیت می‌کنند، مزایای این همکاری‌ها فراتر از قراردادهای پرسود پنتاگون است. اگر دولت ایالات متحده فناوری‌هایی مانند هوش مصنوعی را به‌عنوان یک مسئله امنیت ملی با اهمیتی راهبردی و تقریبا حیاتی تلقی کند، به احتمال زیاد تمایلی نخواهد

داشت که محدودیت‌های سختگیرانه‌ای بر توسعه این فناوری‌ها اعمال کند. این رویکرد، فرصت‌های بی‌سابقه‌ای برای شرکت‌های فناوری ایجاد می‌کند که هم‌زمان می‌توانند در سودآوری اقتصادی و پیشبرد اهداف ملی سهیم باشند. با آغاز به کار دولت جدید ترامپ، انتظار می‌رود مقررات‌زایی در حوزه هوش مصنوعی هوشمندتر باشد. همچنین، رئیس‌جمهور جدید رویکرد «حفاری کن، فقط حفاری کن» را در زمینه تأمین منابع انرژی موردنیاز شرکت‌های سیلیکون‌ولی در پیش گرفته است، چراکه انقلاب هوش مصنوعی به مقادیر زیادی انرژی نیاز دارد. برخی از شرکت‌ها، مانند اپن‌آی‌آی، اکنون می‌کشند واشنگتن بخش بیشتری از هزینه‌های فراینده زیرساخت‌های مربوط به توسعه هوش مصنوعی را تأمین کند. افزایش امنیت‌محوری در سیلیکون‌ولی همچنین بر نوع نوآوری‌هایی که از این بخش فناوری به دست می‌آید، تأثیر خواهد گذاشت. فناوری‌هایی که برای کاربردهای نظامی توسعه می‌یابند، از پهباده‌ها تا ابزارهای نظارتی، معمولا به حوزه‌های غیرنظامی راه پیدا می‌کنند که ممکن است فناوری‌های پربریک و چالش‌برانگیز جدیدی را به زندگی روزمره وارد کند. همکاری نزدیک‌تر میان پنتاگون و سیلیکون‌ولی می‌تواند رقابت فناوری با چین را تشدید کند. اگر نوآوری‌های بیشتری به‌عنوان ابزارهای راهبردی در این رقابت تلقی شوند و فناوری‌های جدید با اهداف دوگانه (نظامی و غیرنظامی) طراحی شوند، فشار برای محدودکردن دسترسی به این فناوری‌ها نیز افزایش خواهد یافت. این نزدیکی فراینده میان سیلیکون‌ولی و پنتاگون، علاوه بر تشدید رقابت جهانی، مستحکام بیشتر قدرت گسترده و بدون نظارت شرکت‌های بزرگ فناوری منجر خواهد شد. شاید نگران‌کننده‌ترین جنبه این اتحاد، تمرکز قدرت عظیمی است که این شرکت‌ها در اختیار دارند؛ از مدیریت داده‌ها و زیرساخت‌های فیزیکی و اجتماعی تا کنترل جریان اطلاعات، واگذاری مسئولیت شکل‌دهی به نحوه جنگیدن قدرتمندترین ارتش جهان به این شرکت‌ها، تمرکز قدرتی غیرقابل نظارت و باقوه خطرناک را در یک نقطه ایجاد می‌کند.

۱۵۰ هزار نفر

وزارت بهداشت فلسطین در نوار غزه اعلام کرده است که شمار شهدای غزه به ۴۴ هزار و ۵۲۳ نفر و مجروحان به ۱۰۵ هزار و ۵۳۸ نفر افزایش یافت. تقریبا تعداد کشته‌ها و زخمی‌ها در یک شبانه‌روز به بیش از صد نفر می‌رسد. همین چند روز پیش بود که اعلام شد «محمود المدهون» سرآشپزی که بیش از ۴۰۰ روز در غزه غذای رایگان آماده می‌کرد، کشته شد.

۵۰ درصد

معاون بهداشت وزارت بهداشت اعلام کرده است: «سرانه مصرف گوشت در جامعه سالم باید ۷۵ گرم در روز باشد که الان برای هر نفر در کشور ما ۳۵ گرم است که تقریبا نیمی از سرانه در نظر گرفته شده است. روزانه باید ۲۵ گرم فیبر مصرف شود در حالی که این میزان در کشور ما اکنون ۱۵ گرم در روز است. سرانه مصرف لبنیات در کشور یک واحد است درحالی‌که باید بین دو تا سه واحد در روز باشه.»

۷۵۰۰ سال

کاوش‌های باستان‌شناسی در منطقه صحرایی «الصبیبه» در شمال کویت منجر به کشف مجسمه‌ای سفالی با ظاهر «انسان نارمانا» متعلق به هفت هزار و ۵۰۰ سال پیش شده است. وجود این مجسمه سؤال‌های جالبی درباره هدف و ارزش نمادین یا آیینی آن برای مردمان این جامعه باستانی مطرح می‌کند. پیش از این در منطقه مجسمه‌های پارک با سربهایی شبیه به پرندگان یا مارمولک‌ها نیز یافت شده است.